

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Hangfelvételek illegális másolása; az okozott vagyoni hátrány mértéke

Ügyszám: SZJSZT 19/2000

A rendőrség által feltett kérdések:

1. Miben áll a szerzői jogsértés?
2. Hány alkalommal hány sértett sérelmére követte el a szerzői jogok megsértését?
3. Sértettenként mennyi az okozott vagyoni hátrány?
4. A bűnjegyzékben felsorolt kazettákon lévő zeneszámok jogosultjai?
5. A szakértő egyéb megjegyzése.

Az eljáró tanács válasza:

Ad 1. Az eljáró tanács a rendelkezésére bocsátott audio kazettákat megvizsgálta és megállapította, hogy valamennyi házi másolat, ezért hamisítványnak tekintendő. Ilyen formán értelemszerűen az engedély nélküli másolatok után a gyanúsított a szerzői és szomszédos jogi jogosultak engedélyét nem szerezte be és részükre jogdíjakat nem fizetett.

Az eljáró tanács szakvéleményéhez mellékel egy táblázatba foglalt kimutatást és egy szöveges összefoglalót, megnevezve a jogsértett hangfelvételeket, illetve hangfelvételkiadókat, valamint az okozott vagyoni hátrányt.

A mellékletben 1-68. tételszám alatt felsorolt kazetták az eredeti kiadványok ún. egy az egyben készült másolatai. A 69-126. tételszám alatti kazetták a gyanúsított által készített önkéntes válogatásokat tartalmaznak. Az eljáró tanács rendelkezésére bocsátott kazettákról már a külső azonosító jegyek alapján felismerhető, hogy hamisítványok, hiszen minden tekintetben – kazettatok, kazettatest, szalaghossz, tamponozás, borító – eltérnek az eredeti kiadványoktól. A vizsgált hamisítványok házilag készültek, a borítókön számítógéppel, illetve kézzel írt szöveg olvasható. Van olyan kazetta a hamisított hanghordozók között, melyen egynél több album található.

A gyanúsított a hamisított kazetták elkészítésével, illetve forgalomba hozatalával a zeneszerzők, szövegírók, zeneműkiadók, mint szerzői jogi jogosultak, illetve a hangfelvételkiadók és az előadóművészek, mint szomszédos jogi jogosultak jogait sérti. Ezeket a jogokat a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvényben foglalt szabályok biztosítják. A jogszerűen történő hangfelvételkiadás esetén a kiadónak a szerzői jogi jogosultak képviseletében eljáró közös jogkezelőtől, az ARTISJUS Magyar Szerzői Jogvédő

Iroda Egyesülettől kell megszereznie a sokszorosítási engedélyt, illetve az eredeti hangfelvételkiadóktól kell licencszerződés útján megszereznie a szomszédos jogi jogosultak engedélyét. A vizsgált esetben ez egyetlen kazetta esetében sem történt meg.

Ad 2. A mellékletből kitűnően 11 hangfelvételkiadó sérelmére elkövetett bűncselekményről van szó. Megjegyezzük, hogy a hangfelvételkiadók sérelmén keresztül sértettnek tekinthetők a szerzők és az előadóművészek is, azonban őket a közvetettség okán nem szükséges számszerűsíteni.

Ad 3. Mivel a Btk. 329/A. § a „vagyoni hátrány okozása” fogalmat használja, az okozott kárnak a kazetta előállítási értékét (szerzői jogdíj, előadóművészek honorárium, munkadíjak, gyártási költségek, stb.), és az elmaradt hasznot, azaz a kiadó hasznát tekintjük. A két értéket összeadva megfelel a kazetta nagykereskedelmi nettó árának, melyben az anyagköltség nem szerepel. A Magyar Hanglemezkiadók Szövetsége által elismert statisztika szerint ez átlagosan 900.- Ft. Nem legális válogatások esetében, amikor több albumról, több zeneművet rögzítenek egy hanghordozóra, természetesen több kiadó jogai is sérülnek egy időben. Ilyen esetekben a vagyoni hátrány a single (maxi kiadványok) költségeire korlátozódik, melynek átlaga 550.- Ft. Megjegyezzük, hogy a kazettánkénti 900.- Ft., illetve 550.- Ft. vagyoni hátrányban valamennyi szerzői és szomszédos jogi jogosult jogdíj igénye is bennefoglaltatik.

Ad 4. A mellékletből nevesítve kitűnik, hogy kik a bűneljegyzékben felsorolt kazettákon lévő zeneszámok hangfelvételkiadó jogosultjai és egyben sértettei.

Ad 5. Az eljáró tanácsnak egyéb észrevétele nincsen.

Budapest, 2000. szeptember 18.

Dr. Szilágyi István
a tanács elnöke

Lázár Tamás
a tanács előadó tagja

Victor Máté
a tanács szavazó tagja